

> Retouradres Postbus 20401 2500 EK Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Prinses Irenestraat
2595 BD DEN HAAG

Datum 23 juni 2023
Betreft Concept-update Integraal Nationaal Energie- en Klimaatplan

Geachte Voorzitter,

Hierbij ontvangt u de concept-update van het Integraal Nationaal Energie- en Klimaatplan (INEK) inclusief bijlagen. In 2019 heeft Nederland het Integraal Nationaal Energie- en Klimaatplan 2021-2030 ingediend bij de Europese Commissie.¹ Het INEK bevat de doelen en de hoofdlijnen van het klimaat- en energiebeleid van Nederland voor de jaren 2021 – 2030, inclusief het beleid dat volgt uit Europese verplichtingen. Op basis van de Europese verordening (2018/1999) inzake de governance van de energie-unie en de klimaatactie moet Nederland op 30 juni 2023 een update van het INEK in concept aanleveren bij de Europese Commissie. Na reactie en aanbevelingen van de Commissie op de concept-draft INEK (najaar 2023) moet er vervolgens op uiterlijk 30 juni 2024 een definitieve update van het INEK worden ingediend.

Het kabinet hecht sterk aan het INEK-proces omdat het een goed instrument is om te monitoren of de EU als geheel op het juiste pad is en om het energie- en klimaatbeleid van de lidstaten onderling beter af te stemmen. Het INEK bevat maatregelen voor alle vijf dimensies van de energie-unie: a) decarbonisatie (emissiereductie en hernieuwbare energie); b) energie-efficiëntie; c) energiezekerheid; d) interne energiemarkt; e) onderzoek, innovatie en concurrentievermogen. Het bevat een beleidsmatig deel met de doelstellingen van het beleid (hoofdstuk 2) en de bijbehorende beleidsmaatregelen (hoofdstuk 3), en een analytisch deel met de ontwikkelingen in Nederland ten aanzien van de vijf Europese energiedimensies (hoofdstuk 4) en de effecten van de (geplande) beleidsmaatregelen (in hoofdstuk 5).

Er zijn veel ontwikkelingen geweest sinds het vorige INEK, zoals Fit for 55 en Repower EU. Daarom is het hele INEK opnieuw geschreven met als basis het Beleidsprogramma Klimaat uit juni 2022², aangevuld met het nieuwe beleid uit de Voorjaarsbesluitvorming Klimaat van april 2023³. Het analytisch deel is voornamelijk gebaseerd op de onlangs in maart 2023 aan de Tweede Kamer en de Europese Commissie gestuurde INEK Voortgangsrapportage 2023⁴ en de Klimaat-

---

¹ Kamerstuk 32813, nr. 406.

² Kamerstuk 32813, nr. 1049.

³ Kamerstuk 32813, nr. 1112.

⁴ Kamerstuk 32813, nr. 1178. Er zijn tweejaarlijkse (technische) voortgangsrapportages van de INEK. De volgende voortgangsrapportage is gepland in 2025.

en Energie Verkenning (KEV) 2022⁵. In het analytische deel is nog geen rekening gehouden met het (effect van het) aanvullende beleid uit de Voorjaarsbesluitvorming Klimaat. Dit zal worden meegenomen in de definitieve update van de INEK in 2024.

**Directoraat-generaal Klimaat
en Energie**

Ons kenmerk
DGKE / 27588737

Daarnaast is zoveel mogelijk informatie opgenomen over de uitvoering van diverse verordeningen, richtlijnen, Europese strategieën en aanbevelingen conform de Richtsnoeren van de Europese Commissie aan de lidstaten voor het actualiseren van de nationale energie- en klimaatplannen voor de periode 2021-2030 uit 2022. Ook zijn zoveel mogelijk de aanbevelingen van de Europese Commissie van 2020 op het INEK 2021-2030 in deze concept-versie verwerkt.

Deze concept-update van het INEK laat goed zien hoe het klimaat- en energiebeleid zich de afgelopen jaren heeft ontwikkeld. Ten opzichte van 2019 zijn bijvoorbeeld energieleveringszekerheid, energiearmoede en verduurzaming van de industrie thema's die een prominente plaats hebben gekregen. Waterstof en CCS spelen inmiddels een belangrijke rol om de doelstellingen voor 2030 te halen, en zonne-energie, wind-energie op zee maar ook energiebesparing zijn ten opzichte van 2019 flink opgeschaald. De concept-update van de INEK toont daarmee de grote stappen die de afgelopen jaren gezet zijn en nog worden gezet om de doelstellingen voor 2030 uit het Parijsakkoord te halen.

Na reactie en aanbevelingen van de Commissie op de concept-update INEK (najaar 2023) moet er vervolgens op uiterlijk 30 juni 2024 een definitieve update van het INEK worden ingediend. In aanloop naar de definitieve update van de plannen zullen de lidstaten de INEK's in regionaal verband met elkaar bespreken en op elkaar afstemmen.

R.A.A. Jetten
Minister voor Klimaat en Energie

---

⁵ Kamerstuk 32813, nr. 1112.